MAATALOUS

Tämä on tiloille kova paikka, kun kannattavuus muutenkin on koko ajan tiukilla. **KANSANEDUSTAJA PERTTI HEMMILÄ, KOKOOMUS**

Sadejakso toi Lounais-Suomen viljatiloille valtavat tappiot

Turkulaisen Pekka Niemisen tilalla sateet alkoivat elokuun seitsemäntenä päivänä. Siitä alkaen viime viikon loppuun satoi lähes joka päivä – välissä oli yksi ainoa sateeton vuorokausi.

PASI LEINO

Ministeri Petteri Orpo (vas.) tutkii Mika Alikirrin (oik.) pahasti itänyttä kaurapeltoa. Keskellä kansanedustaja Pertti Hemmilä.

PAIMIO, LIETO, TURKU (MT)
Maa- ja metsätalousministeri **Petteri Orpo** (kok.) tutkii vakavana lietolaisten **Mika** ja **Vesa Alikirrin** lakoista ja itänyttä kauraa.

”Ei ole vielä edes mietitty, mitä tälle voisi tehdä”, Alikirrit toteavat. ”Kun nyt ensin saisi kevätvehnät talteen.”

Niitä on puimatta toista sataa hehtaaria.

Lakokauralla ei ole enää edes rehuarvoa. Se on kuitenkin pakko saada pois, jotta pellon saisi ensi keväänä kylvökuntoon.

”Kova paikka tiloille”

Kansanedustaja **Pertti Hemmilä** (kok.) kierrätti maanantaina ministeriä kolmella tilalla Paimiossa, Liedossa ja Turussa. Tilanteen karmeus paljastui kertaheitolla.

Orpo toteaa, ettei ollut hahmottanut tuhojen laajuutta ennen kuin näki ne omin silmin.

”Tämä on alueen tiloille kova paikka, kun kannattavuus muutenkin on koko ajan tiukilla.”

Orpo kertoo kiertäneensä viime aikoina laajalti Suomea. Varsinais-Suomessa satotilanne näyttäisi olevan kaikkein pahin, hän toteaa. ”Näin laajoja puimattomia alueita ei muualla näe.”

Heijastuu laajalle yhteiskuntaan

Alikirrien vehnä näyttää lähes yhtä pahalta kuin kaura. Se on tummaa ja varissutta. Osa tähkistä on edellistorstain sadan millin kuuron jäljiltä täysin tyhjiä.

Sadan hehtaarin sadon hinnaksi odotettiin 200 euroa tonnilta, mutta rehuvehnän hinta on nyt noin 120 euroa. Jo siitä seuraa 50 000 euron menetys.

Tappiota lisää se, että vehnä on kylvetty kahteen kertaan. Syysvehnän veivät tammikuun sateet, ja keväällä tilalle kylvettiin kevätvehnää.

Ylikirrit huomauttavat, etteivät satovahingot kurita yksinomaan viljelijöitä.

”Me teemme salaojaurakointia. Nyt jo tietää, ettei puhelin talvella soi.”

Tilanteesta kärsivät myös konepajat ja -kauppa, kuljetus ja moni muu ala.

”Konekaupassa tulee hiljainen talvi”

Samaa sanoo paimiolainen **Marko Alava**. Hän toimii myös konekauppiaana, joten hän näkee tilanteen pöydän molemmilta puolilta.

”Moni elää maatalouden tuloilla. Nyt tulee hiljainen talvi.”

Alava toteaa, että Varsinais-Suomen vehnä on sateiden takia kokonaan rehulaatua. Ja sen hinta on surkea.

”Ei sillä koneita ostella.”

Alava, Orpo ja Hemmilä keskustelevat pitkään viljan hintaerosta Suomen ja Keski-Euroopan välillä.

Hemmilän tutkimien saksalaistilastojen mukaan halvin myllyvehnä maksaa Hampurissa yli 200 euroa tonnilta ja parempi 220 euroa. Suomessa hinta on 150–160 euron luokkaa.

Kaikki ihmettelevät, miksi Suomessa viljasta maksetaan jatkuvasti kymmeniä euroja vähemmän kuin Keski-Euroopassa.

Hemmilä huomauttaa, että Raisioagron päätös yksimahaisrehujen lopettamisesta tuli pahimpaan mahdolliseen aikaan. ”Nyt jos koskaan rehuvehnälle olisi tarvittu menekkiä.”

Kuuden tonnin hehtaarisato mennyttä

Käyntikohteena on myös turkulaisen **Pekka Niemisen** vehnäpelto.

Lakopaikoissa rehottavat pitkät vihreät idut, ja pystyviljakin on harmaata ja ränsistynyttä.

”Tästä vehnästä olisi saatu kuuden tonnin hehtaarisato. Nyt satoa kertyy tuskin kolmea tonnia”, Nieminen kertoo. Heikko laatu laskee lisäksi tonnihintaa.

Tällaisia hehtaareita Niemisellä on runsas 30.

Lisäksi puimatta on 30 hehtaaria ruista, 47 hehtaaria kauraa, 6 hehtaaria hernettä ja 35 hehtaaria rapsia.

Sateet alkoivat pahimpaan aikaan, 7.8. eli juuri ennen rukiin kypsymistä. Siitä viime viikon loppuun satoi lähes joka päivä – välissä oli yksi ainoa sateeton vuorokausi, Nieminen kertoo.

Tuotantokustannukset ennallaan

Viljelijät muistuttavat ministeriä siitä, että tuotantopanosten hinnat eivät ole laskeneet yhtään, vaikka viljan hinta laskee kuin lehmän häntä.

Nieminen kertoo naapuristaan, joka sai sateiden välissä työllä ja vaivalla puitua kuivurillisen vehnää. Sen kuivatukseen meni 26 tuntia. Öljynkulutus vastasi puolta sadon hinnasta.

Rukiista Nieminen odotti neljän tonnin hehtaarisatoa ja 200 euron tonnihintaa.

”Nyt on hyvä jos tästä saa kolme tonnia hehtaarilta. Hinta on jotain 50 ja 120 euron väliltä tonnilta.”

”Kun lasketaan siemenkulu, tautiaineet ja lannoitteet sekä pääomakulut, en osaa sanoa, montako sataa euroa hehtaaria kohti mennään tappiolle. Reilusti kuitenkin”, Nieminen sanoo.

Mistä siementä kevääksi?

Alikirrit ovat huolissaan siitä, mistä ensi kevään kylvöille saadaan itävää siementä.

Huoltovarmuuskeskuksen kanssa on nyt mietittävä tilannetta, Orpo toteaa.

”Ettei sieltä nyt myydä varastoja tyhjäksi.”

SATU LEHTONEN

Monin paikoin sateet ovat varistaneet tähkät lähes tyhjiksi. Tässä jäljelle jääneet jyvät ovat itäneet tähkään.

”Viljatiloilla on nyt akuutti hätä”

Viljelijöiltä on tullut paljon yhteydenottoja, kesäkuusta saakka maa- ja metsätalousministerinä toiminut **Petteri Orpo** (kok.) kertoo.

Suuri osa yhteydenotoista liittyy Venäjän viennin kriisiin ja huoleen siitä, miten se heijastuu maatalouteen ja koko muuhun yhteiskuntaan.

Tuontiruuan määrä kasvaa

Orpo kertoo jo huomanneensa, miten tuontiruuan määrä kaupassa on kasvanut, kun Keski-Eurooppa hakee tuotteilleen uusia markkinoita.

Toinen iso huoli on Lounais- ja Etelä-Suomen satotilanne.

”Viljatiloilla on nyt akuutti hätä.”

Kolmantena nousee esille huoli maatalouden yleisistä toimintaedellytyksistä ja kannattavuudesta.

”Kannattavuus on kaiken a ja o. Ilman sitä ei ole suomalaisia tiloja ja suomalaista ruokaa.”

Lisäksi viljelijät kertovat tuskastumisestaan valtavaan byrokratian määrään, Orpo kertoo.

”Ei poppakonsteja”

Mitään yksittäisiä poppakonsteja tämänhetkisen kriisin hoitamiseksi ei ole, Orpo sanoo.

Hän toivoo pankeilta ymmärrystä ja joustoa suhtautumisessaan velkaisiin tiloihin.

”Moni on ostanut kevään tuotantopanokset syksyn satoa vastaan. Nyt viljatulo jää paljon odotettua pienemmäksi, ja monelle lankeavat lainat maksettaviksi. Jos joustoa ei tule, usko loppuu kesken.”

Orpo lupaa myös selvittää mahdollisuudet valtion korkotuen lisämiseen.

Rakennemuutos maataloudessa on ollut todella nopea ja on sitä jatkossakin, Orpo pohtii.

”Mutta sen pitäisi edetä luonnollisesti eikä taloudellisen kannattamattomuuden vauhdittamana.”

SATU LEHTONEN

Traktorien ensirekisteröinnit

MT	Tammi–elokuu 2014				Elokuu 2014		
	Markkinaosuus %	Muutos 1), %-yks.	Kpl	Muutos 1), kpl	Markkinaosuus, %	Kpl	Muutos 1), kpl
Valtra	44,0	0,9	661	–100	43,5	60	10
New Holland	14,1	0,7	212	–24	15,9	22	5
John Deere	13,2	–0,7	198	–47	15,2	21	–4
Massey-Ferguson	12,1	0,8	182	–18	10,9	15	7
Fendt	5,3	0,9	80	2	2,9	4	2
CaseIH	4,9	–1,4	73	–37	3,6	5	–7
Zetor	1,6	0,7	24	8	0,7	1	0
Deutz-Fahr	0,7	–1,2	11	–23	1,5	2	0
McCormick	0,2	0,2	3	3	0,7	1	1
Muut	3,8	–0,9	57	–26	5,1	7	3
Yhteensä			**1 501**	**–262**		**138**	**17**
Alle 35 kW/1 800 kg 2)			3 186	649		344	30
Yhteensä, kaikki			**4 687**	**387**		**482**	**47**

1) Verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan. 2) Mönkijät ym.

Traktorikauppa kiri elokuussa

Traktoreita myytiin elokuussa selkeästi vilkkaammin kuin historiallisen hiljaisessa heinäkuussa. Pelkästään Valtroja meni kaupaksi yhtä monta kuin heinäkuussa kaikkia merkkejä yhteensä.

Suomessa ensirekisteröitiin elokuussa 138 maataloustraktoria. Määrä on 17 kappaletta enemmän kuin viime vuonna.

Kuluneen vuoden kokonaismyynti laahaa kuitenkin vielä 262 traktorin päässä viime vuodesta. Elokuun loppuun mennessä ensirekisteröityjen traktorien määrä kohosi juuri ja juuri yli puolentoista tuhannen.

Valtra oli elokuun selkeä voittaja 60 traktorilla, joka on kymmenen konetta enemmän kuin vastaavaan aikaan viime vuonna. Yhtiön markkinaosuus on tammi–elokuun ajalta 44 prosenttia.

Viime vuoteen verrattuna CaseIH oli kuukauden suurin laskija. Elokuussa kaupaksi meni vain viisi traktoria, viime vuonna 12.

Kuluneen vuoden markkinaosuustaistelussa New Holland pysyy tiukasti kiinni kakkostilassa 14,1 prosentilla. John Deere on kuitenkin vain 0,9 prosenttiyksikön päässä, eikä Massey Fergusoniinkaan ole matkaa kuin 2 prosenttiyksikköä.

Kolmikon takana CaseIH saavutti Fendtiä yhden traktorin verran elokuun aikana.

Traktoriksi rekisteröityjen mönkijöiden kauppa on tasaantunut alkuvuoden huippulukemista noin 350 koneen kuukausivauhtiin. Sekin on kymmenisen prosenttia enemmän kuin viime vuonna.

Mönkijöiden kokonaisrekisteröinneissä ollaan viime vuotta edellä 20 prosenttia.

JUKKA LEHTINEN

MAATALOUDESTA LYHYESTI

Tuhat kiloa hunajaa raja ilmoituksille

Oman tuotannon hunajaa saa lingota ja pakata ilman, että toiminnasta tarvitsee tehdä elintarvikehuoneistoilmoitusta mikäli hunajaa myy alle tuhat kiloa vuodessa.

Riittää, että alkutuotantoilmoitus on tehty, muistuttaa Suomen Mehiläishoitajain liitto SML.

Muita ilmoituksia oman hunajan myynnistä esimerkiksi torilla, tapahtumassa tai markkinoilla ei tarvitse tehdä. Myyntipaikalla ei ole ilmoitusvelvollisuuden kannalta merkitystä.

Elintarvikehuoneistoilmoitus pitää tehdä, jos myynti suoraan kuluttajille ylittää tuhat kiloa vuodessa.

Kun ilmoitus on tehty, tuottaja voi myydä hunajaa oman kunnan alueella ilman muita ilmoituksia.

Suomenratsut kisaavat Ypäjällä

Suomenhevoset kilpailevat tulevana viikonloppuna Ypäjällä Suomenratsujen Kuninkaalliset -kilpailussa muun muassa kouluratsastuksen mestaruuksista sekä 6-vuotiaiden suomenhevosten Black Horse -kasvattajakilpailun voitosta sekä este- että kouluradalla.

Vuotuiseen tapahtumaan osallistuu yli 450 ratsukkoa.

Viikonlopun ohjelmassa on myös valjakkoajoa ja 3–5-vuotiaiden hevosten laatuarvostelu sekä orikavalkadi.

Satakunnassa ostetaan tiloilta

Joukko satakuntalaisia maatiloja ja myyntipaikkoja pitää ovensa avoinna lauantaina 6.9. kello 10–16. Osta tänään tilalta -päivässä on mukana 28 vierailukohdetta, joissa päivän aikana voi tutustua satakuntalaiseen elintarviketuotantoon ja tehdä ostoksia.

Tiedot kohteista ja tuotteista: *www.siksesparasta.fi*.

Hevosen puunpurenta perinnöllistä

FM **Karin Hemmannin** väitöstutkimuksessa osoitetaan ensimmäistä kertaa kahden hormonin yhteys hevosten puunpurentaan. Lisäksi selvisi, että taipumus tähän stereotyyppiseen käyttäytymiseen on perinnöllistä.

Aiempien tutkimusten mukaan hevosista 2–10 prosentilla on taipus puunpurentaan. Osa eläimistä käyttää siihen aikaa jopa 8 tuntia päivässä, jolloin käyttäytyminen muistuttaa addiktiota.

Vähäisen karkearehun määrän, kuiviketyypin sekä hevosten välisten fyysisten kontaktien puuttumisen on muissa tutkimuksissa havaittu lisäävän puunpurentaa.

Hemmann väittelee eläinlääketieteellisessä tiedekunnassa perjantaina 5.9.

RAKENNUSTEEMA